

Олег Коцарев

Поет, прозаїк і журналіст.

Автор дев'яти поетичних і двох прозових книжок. Лауреат літературних премій «Смолоскип», «Молоде вино», часопису «Кур'єр Кривбасу», фестивалю «Київські Лаври». Його роман «Люди в гніздах» увійшов до шорт-листу премії «Книга року ВВС».

Show must go on

1.

- А ми повернемось у нашу студію після буквально кількох хвилин реклами!

Ведучий збрехав. Реклама тривала ще менше. А потім екраном прокотились елементи дизайну – і в ефірі продовжилося ток-шоу «Народні збори з Афанасієм Нікітіним», одне з найбільш рейтингових на російському телебаченні.

- І ми знову в прямому ефірі, мене звати Афанасій Нікітін! – щасливо всміхнувся ведучий, чорнявий, сіроокий, з розтріпаною борідкою. – Нагадую, в нас розпочинається друга частина передачі. Після того, як ми трішечки розжували міжнародне політичне становище, зв'язалися з експертами в лондонській студії, так би мовити, у ворожому штабі, час повернутися додому, і вже тут, у студії московській, перейти до традиційної родинної тематики. Отже, родина, конфлікт, культура подружнього життя, рубрика «Справи сімейні!» Оплески! Дощ оплесків! Наша сьогоднішня героїня Поліна приїхала, навіть прилетіла до нас із сонячного Новосибірська. Її сімейна біда – чоловік любить і дає гроші, але не дає ходити на роботу і самореалізуватися. Знайомтесь із Поліною!

До студії ввійшла брюнетка телефоном у руках, у футболці з написом «Lady Gaga», в спідниці

«дзвіночком» і в блакитних кедах. Аудиторія стримано проаплодувала.

- Розповідай, Поліночко.

- Доброго дня, мене звати Поліна, я приїхала з міста Новосибірськ, і в мене проблема. Ми не можемо з чоловіком знайти спільної мови. Він... Ну... Розумієте, він хороший, насправді хороший. Він любить мене і нашу доцю. Ми їздимо в подорожі. Він приносить гроші. Не п'є. У нього хороші серйозні друзі. Але... Він не дозволяє мені працювати. А я хочу. Розумієте, я за освітою соціолог, я навіть в аспірантурі два роки навчалася, мені є що сказати світові. Зрештою, я хочу бути людиною самодостатньою...

- Отака історія, друзі. Давайте розбиратися! – відповів ведучий. – Наші експерти, як завжди, сидять у першому ряді й допоможуть Поліні правильно розрулити її сімейну ситуацію.

Афанасій Нікітін надав слово журналістці років шістдесяти.

- Поліно, вибач, я скажу прямо. Але хто, як не я, назве тобі речі своїми іменами. Не будь дурепою! Якби ж мені в двадцять чи тридцять років хтось дав такого мужика, який би мене в подорожі возив, гроші давав, і ще й не треба було працювати! Та хоч показали б, де він – я б його звідти випризла б зубами! А не займалася б цією задріпаною

ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО

журналістикою.

На цих словах мікрофон вимкнувся, а Нікітін запросив іншого експерта. Ним виявився письменник, у якого трохи тіпалося праве око.

- Я не розумію чоловіка Поліни. Він не правий. Тобто те, що він не дає їй працювати, це правильно, це ясно. Але навіщо він дає їй гроші? Гроші розбещують! Жінка з грошима перетворюється... перетворюється... на небезпечну істоту, вона втрачає, пробачте за патетику, духовні орієнтири і зв'язок, а їй же ще виховувати їхню спільну дочку! Жінка з грошима – це як хазяйка борделю, а чи потрібен нам бордель у рідній хаті?

- А жінка без грошей – це повія в борделі! – ввірвалась у розмову експертка з алюмінієвим голосом і в квадратних окулярах.

- Але послухаймо, що скаже батюшка, – перебив її Афанасій Нікітін. – Прошу вас, отче.

Зі стільця підвівся священник зі скаженим блиском очей і в камуфляжі.

- Мене звати отець Олександр. Як ви, можливо, знаєте, я бував у багатьох гарячих точках і не побоявся виступити проти ворогів Росії... Що ж до ситуації Поліни... Ви знаєте, дуже правильно, що вона сюди до нас прийшла. І що прийшла саме вона, а не її чоловік. Як звати чоловіка?

- Коля.

- Що прийшла ти, а не Коля. Бо покаятися треба тобі, а не йому. Схилити голову. Колись мій наставник, отець Леонтій, вихваляв прихожанок і казав, що чоловікам треба вчитись у них смирення, вміння покаятись і погодитись. Але сьогодні я не повторюю слів свого любого вчителя, бо вже жінки мають учитися добра й моральності в чоловіків. Причини відомі. Розклад несе англо-саксонська цивілізація... Поліно, покайся, прийми вділене твоїм чоловіком і не забувай ходити на сповідь. Це не зовсім правильно, не зовсім за канонами, але я готовий навіть прямо сьогодні, прямо тут після передачі прийняти в тебе сповідь. Тільки, будь ласка, не в цій футболці, зніми її! – і священник у камуфляжі показав на напис «Lady Gaga», а потім на груди, але чомусь не на груди Поліни, а на свої.

- Отак, Поліно – підсумував Афанасій. – Що скажеш?

- Я не знаю, я бачу, що всі на боці мого чоловіка, а не на моєму. Але скажіть, для чого я тоді,

наприклад, навчалася, невже моїм знанням не буде застосування, а я залишуся якоюсь бранкою?

- Хороше запитання. Можливо, на нього дасть відповідь наш експерт від козачих організацій.

Слово дали чоловіку в болотяній формі, у кашкеті без символів, зате з нагайкою в руках.

- Мене звати Степан, і я грішна людина. Але я вважаю, каятись повинен Коля, чоловік Поліни. І не просто каятись. Якби він тут був, я б йому пояснив усе по-чоловічому, – і Степан хвицьнув у повітрі нагайкою. – Бо що ти за мужик, коли твоя дружина на всю країну скаржиться, що ти їй, бач, працювати не даєш? Та яка робота? Яка самореа... Та ти шо! Як каже наш народ, під хорошим мужиком і колода запищить. А не варнякатиме. Ну, це я в пристойному сенсі кажу, ви ж мене правильно зрозумійте.

Аудиторія засміялась.

- У нас є ще експерти, – озвався Афанасій. – По-перше, Ірина, вона представляє одну з, як це тепер модно називати, неурядових організацій. До речі, Ірино, ваша група ще не отримала статус іноземного агента?

- Ні, – суворо відповіла жінка в окулярах і з алюмінієвим голосом, а публіка незадоволено загуділа.

- Добре. Здається, ви не зовсім згодні з більшістю експертів і з, так би мовити, голосом народу, – Афанасій обвів студію рукою.

- Не згодна. Я б хотіла нагадати всім присутнім, що в нас є конституція і що вона передбачає деякі права громадян. Закон прямо забороняє їх обмежувати...

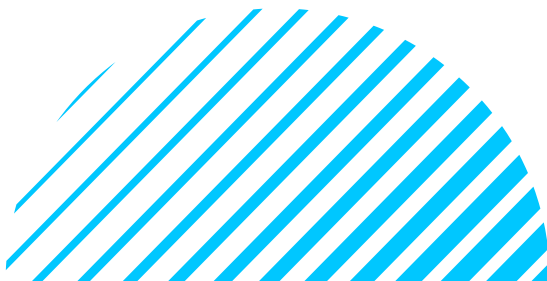
- Конституція?! – раптом заревів «козак». – А хто її, ту конституцію, писав?

- Та що тут казати, – перебив його священник у камуфляжі, – чи ж ти даремно нагайку приніс?

Вони підхопилися, слідом підскочили перші добровольці з аудиторії. Народний гнів став заливати сцену студії. Та цієї миті глядачі перестали бачити, що ж там діється. Натомість з'явився ведучий на тлі синьої стінки.

- Так, – усміхнувся Афанасій Нікітін, – без народного суду рідко минає наше драматичне ток-шоу «Народні збори з Афанасієм Нікітиним». Народна мораль і народна традиція знову витримали випробування західними

ПОЧУТИ
ОДНОГО

нововведеннями, що намагаються розхитати нашого човна. Але, панове з Заходу, а також їхні посіпаки з Грузії та України, човен, як бачите пливе! До нових зустрічей!

- Знято! – пролунала команда, і зйомка припинилася. Всі учасники вмить стали смертельно байдужими. Тільки Поліна і «козак» чомусь продовжували сичати одне на одного, хтось із них навіть перекинув стільця.

- Ну-ну! – закричав Афанасій. – Заспокоїлись мені обоє! Чи вам працювати набридло? Чи штраф із гонорару вийняти? Потім розберетесь на вулиці, коли гроші пропиватимете, і то так, щоб наступного дня працювали мені, як буратіни.

- Та нормально, – усміхнувся лисий чоловічок, один із кураторів передачі. – Мені сподобалось, і там, де треба, все сподобається. Хай актори парок спустять. Скажи краще, коли англомовну версію запишемо?

- Ой, тільки не сьогодні, ти бачиш, масовка вже здулася. Може, післязавтра?

- Окей.

- Так, тоді всім до зустрічі, дякую за роботу. Не забуваємо віддати реквізит. А то оштрафую, як минулого місяця «отця Олександра» за провтікану рясу.

2.

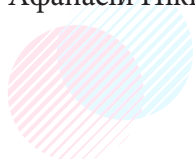
Вечоріло. Затори на літніх московських вулицях розсмоктувалися льодяниками в чаї – і ведучий за кілька хвилин доїхав машиною до улюбленого барбершопу «Klatz-Klatz».

- Добрий вечір, добрий вечір.

- Усе як завжди?

- Ага. Робимо з Распутіна нормального хіпстера.

І коли Афанасій Нікітін сів за кермо, щоб їхати додому, це вже була людина з дуже модною формою бороди, одне задоволення було на неї дивитись. Точно як на фотографії на правах, що її ведучий чомусь замислено крутив між пальцями кілька секунд. Тільки от на цих правах, як і на інших документах, ім'я власника було – не Афанасій Нікітін, а Нікіта Афанасьєв...

ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО

3.

Машина заїхала у чималенький, відгороджений п'ятиметровим залізним парканом парк. Тут стояв будинок Афанасьєва, ревіталізований у постмодерному стилі з якоїсь майже зруйнованої за радянських та ранніх пострадянських часів дрібної панської садиби.

Вдома була богемна вечірка, яку влаштувала дружина телеведучого, відома художниця Міра Толстих. Нікіта зайшов щось перехопити на кухню, але там цілувалися поети. У вітальні грала гучна музика. Старший син зачинився в кімнаті, де вже два місяці готувався до іспитів у Стенфорд, молодший уже, вочевидь, спав. На галявині перед будинком Міра робила перформанс – пожинала серпом цілу грядку рожевих ділдо.

Світська левиця з претензіями на андеграунд, Лола Да, вела онлайн-трансляцію, іноді повискуючи:

- Я нагадую вам, котани, що ми зараз на вечірці найстильнішої контемпорері-художниці Москви, Підмосков'я та all over the world, Міри Толстих! Щойно скінчився її антипатріархальний перформанс, і я вже за ним сумую! Чи заспокоїть мене хто-небудь?

Міру вітали оплески й вигуки. А вона побачила Нікіту та обійняла його.

- Привіт, коханий! Як справи?

- Чудово, сонечко. У мене в ефірі сьогодні типу козак і типу священик побилися з типу дівчиною з типу Новосибірська.

- Вау! Приводь їх до мене на перформанс наступного разу! Тільки всіх трьох. До речі, про ефір, поки я не забула, можеш там розібратися на пульті? Я не вмю... Коротше! Там якась фігня – у нас по всьому дому розблокувалися федеральні канали. Можеш щось зробити, щоб їх знову не було? А то я боюся, щоб діти не побачили. Або гості.

- Ох блін, добре, зроблю.

4.

Почався невеличкий салют. На нього традиційно звернули увагу навіть найбайдужіші учасники вечірки. Але він раптом повівся нечемно – і підпалив господарчу будівлю. Тихо підійшов старший охоронець.

- Начальник, тут таке діло...
- Що, загасити не можете?
- Можемо, але це хтось тобі півня пустив.
- Що?
- Це не салют, це коктейль Молотова.

Тут Нікіта Афанасьєв побачив, як загорілася туя в іншому закутку чималого двору. В охоронця поторохтіла рація.

- Начальник, вони з кількох боків. Ми прикриємо, а ви краще звальюйте з цими всіма, – і він показав одним носом у бік богемы.

- Що за вигадки? – досі не міг зрозуміти ситуацію Нікіта.

- Мабуть, це ті придурки. Ну, ви що, новин не бачили? Ай, я побіг, готуйтеся на вихід, будемо прикривати.

Новин Афанасьєв, як це не дивно для телеведучого, сьогодні справді не бачив і не читав. Якось не було часу. Тому довелося просто прийняти як факт, що щось відбувається, і на нього серйозно наїхали – один із коктейлів уже майже долетів до будинку.

Тим часом невидима охорона зробила кілька пострілів у напрямку ще невидиміших нападників. Звуки пострілів витверезили вечірку і допомогли зібрати та прогнати з двору переляканих гостей. Богему швиденько натрамбували в бусики, якими її сюди й привезли. Мікроавтобуси рвонули – і повз басейн, повз стару альтанку виїхали непомітною ґрунтовкою на ставки, звідки через закинуту ферму села Кінжово вже можна було пробратися на трасу.

- Начальник, не дзвони нікому, часу нема, – пітнів старший охоронець. – Поліція на морозі, в цій дупі до нас нікому нема діла, треба тікати у місто. Це якийсь довбаний бунт, революція, і не лише в нас, розумієш? По цілій країні! Рухайся, бо пропадемо, бляха, всі.

ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО

Неподалік високого паркану маєтку Афанасьєва і Толстих зібрався натовп. Попереду стояв чоловік із палаючими очима, в камуфляжі й з автоматом.

- Брати! Я – священик! Мене звати отець Олександр. Але прийшов час – і я не можу не стати разом зі своїм народом до бою. Я був у гарячих точках, був і в Білому домі в дев'яносто третьому... Я бачив, як народ скидає ярмо ненависних фашистів і олігархів, які хочуть продати нас Америкам і Європам! Сьогодні наша черга! За нами – благословення. Змемо клятих олігархів із російської землі! За цим парканом сховалися люди, яких ви добре знаєте. Багатії, глитаї, які насмокталися народної крові. Олігархи, які їздять за кордон, привозять звідти огидну західну культуру та вивозять туди наші цінності! А зі сходу тягнуть сюди нелегальних мігрантів! Зараз у них були гульки! Наркотики, содомія, паскудна музика – ось їхні вечірки. Але ми їм цю малину пере... переламали! Сьогодні, коли по всій Росії піднявся рух проти олігархів та інших агентів Заходу, не будемо осторонь і ми. Вперед, на штурм! Тільки будьте обережні. Серед нас є актив, досвідченіші люди, які бачили смаленого вовка. Слухайте їх. Разом з нами люди доброї волі з інших регіонів. Піднялася вся Росія!

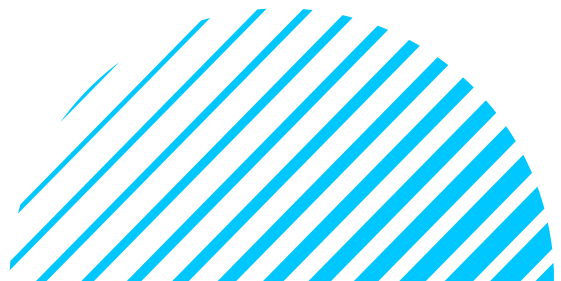
Після цієї промови з'ясувалося, що поміж повсталими мешканцями села справді є кілька озброєних досвідчених бойовиків. Керуючи натовпом із камінням, арматурою та коктейлями Молотова, вони повели справжній наступ на маєток.

6.

Діти з мінімальними пожитками заховалися на задньому сидінні. Нікіта готувався давати по газах, але раптом Міра згадала.

- Чорт! Я мамину ікону забула! Нікіто, давай швидко, будь ласка, прошу тебе! Інакше ми просто не виберемось, я вірю!

Нікіта, розсипаючи дорогою лайку, побіг у будинок і несподівано швидко знайшов у спальні ікону. На щастя, ця половина дому ще не горіла.

Тим часом п'ятеро охоронців сіли до своєї машини й дали знак Мірі, що треба рушати. До маєтку вже почало проникати повстале населення.

- Швидко! – заволав охоронець до хазяйської машини.

Міра перебігла на місце водія, газонула й під'їхала ближче до будинку. Звідти на диво вчасно вибіг Нікіта й застрибнув до автівки. Мінікавалькада поквапилась у бік ставків. Невеличку засідку біля руїн ферми охоронцям вдалося розігнати буквально двома пострілами. На побите бічне скло ніхто не зважав.

- Мірочко, може, ти п'яна? Може, я сяду за кермо? – запевняв сказав Нікіта.

- Пішов нафіг. Діти, пригніться, щоб ваші голови, блін, не стирчали! – відповіла Міра. – Ти мені краще поясни, що коїться.

- Не знаю, якийсь бунт, фігня якась.

- Якийсь бунт? Хто з нас на телебаченні працює? Ти нічого не знаєш?

- Я в мережі читав, – несподівано озвався молодший син. – Це повстання проти олігархів, мігрантів, американців, гендеру і ще когось.

- Повстання проти американців? У Кінжово? Супер! Але в нашого тата нема навіть такої інформації, і він не знає, куди ми їдемо.

- Чому ж не знаю? – Нікіта нахилився і поклав ікону біля свого легенького ноутбука з усією важливою інформацією. – Ми їдемо в аеропорт. Бо якщо збунтувалися глядачі мого ш-ш-ш-ш-шоооооу, то залишатися тут я відмовляюся! Малеча, нагугли найближчий рейс на Францію!

- Зараз, - промурмотів син, пірнаючи в смартфон. – На Францію, на Францію... Ось. Тату, на Марсель через Стамбул годиться?

- Годиться, - засміявся батько.

7.

Нікіта прокинувся швидко. Прокинувся в прискореному темпі, мов у прискореній електричці (хоча в електричках він не бував уже сто років). Озирнувся – він у своїй спальні. Й дружинина ікона на місці, а сама дружина кудись пішла.

- Пфффф, ну й сон, – сказав Афанасьєв і поклав собі руку на лоб. Лише цієї миті він зрозумів, що прокинувся через телефон, який дзвонив-дзвонив, а от тепер нарешті замовк. Посунувся до тумбочки, глянув на екран – це дзвонив продюсер. Що йому треба о восьмій? Афанасьєв передзвонив.

- Володю, що таке, що ти хотів?

- Усе спиш? А тут погані новини.

На Нікіту знову накотився щойно пережитий сон, і він запитав:

- Що? Революція?

- Дуже смішно. А я б сказав, що не до жартів. Зокрема, тобі. Нікіто, «Народні збори» закривають!

- А-а-а, – з очевидним полегшенням видихнув Афанасьєв. – А чому?

- Рейтинги, кажуть, замаленькі, – роздратовано відповів Володя й зник зі зв'язку.

Починався ранок. Нікіта радісно засміявся та пішов зі спальні шукати дружину.

Олег Коцарев «Show must go on»

**ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО**

<http://facetoface.50vidsotkiv.org.ua>

